

УДК 355.58

Журавель М. О.¹, Лазуткін М. І.², Журавель С. М.³

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

³ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ПРИЗНАЧЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬСЯ В ДСНС УКРАЇНИ

Органи, підрозділи, підприємства, установи та організації системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС України) оснащуються транспортні засоби (далі – ТЗ), що за призначенням поділяються на оперативні та господарські ТЗ.

До оперативних ТЗ відносяться ТЗ, що використовується для виїзду на ліквідацію пожеж та наслідків надзвичайних ситуацій (далі – НС) та виконання планових технічних робіт неаварійного характеру на підприємствах, що обслуговуються.

Оперативні ТЗ повинні мати спеціальні розпізнавальні знаки та написи згідно з ДСТУ 3849:2018 «Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих та спеціальних транспортних засобів. Загальні вимоги» і бути оснащені сигнально-гучномовною установкою (далі – СГУ) з проблісковими маячками із синім світлофільтром, встановленим над кабіною.

Встановлення на оперативних автомобілях СГУ здійснюється за умов обов'язкового нанесення спеціальних кольорографічних схем, розпізнавальних знаків, написів та наявності спеціального дозволу, який видається органами Державної автомобільної інспекції МВС України.

Експлуатація оперативного ТЗ, обладнаного СГУ, без дозволу органів Державної автомобільної інспекції МВС України забороняється.

До господарських ТЗ відносяться ТЗ, задіяні для матеріально-технічного забезпечення життєдіяльності підрозділів, а також для транспортування матеріалів і оснащення з метою виконання технічних та пожежно-профілактичних заходів, а також інженерних та допоміжних робіт, які безпосередньо не задіяні для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

ТЗ ДСНС України як оперативні, так і господарські, що зареєстровані службами безпеки дорожнього руху (Державною автомобільною інспекцією МВС України), за інтенсивністю використання і порядком їх утримання поділяють на дві групи експлуатації: стройову та транспортну.

До стройової групи зараховують ТЗ, призначені для перевезення особового складу, майна та інших експлуатаційних матеріалів, а також ТЗ із штатним обладнанням та технікою, що використовуються безпосередньо при ліквідації пожеж та наслідків НС за сигналом «ТРИВОГА»

До транспортної групи зараховують ТЗ, призначені для повсякденного життєзабезпечення відповідного підрозділу ДСНС України.

Розподіл ТЗ за спеціалізацією та зарахування до груп експлуатації проводиться на підставі таблиця до штату і оголошується наказом при введенні ТЗ в експлуатацію, про що робляться записи у технічному талоні ТЗ (Свідочстві про реєстрацію ТЗ, технічному паспорті) та формулярі.

Встановлення річних норм витрат моторесурсів ТЗ та порядок використання моторесурсів ТЗ різних груп експлуатації визначається наказами ДСНС України.

Начальник технічного підрозділу з питань експлуатації ТЗ підпорядковується начальнику управління ресурсного забезпечення і:

- відповідає за виробничу діяльність та виконання завдань з експлуатації ТЗ;
- організовує належну експлуатацію наявних ТЗ та обладнання;
- контролює своєчасне і якісне проведення діагностики, ремонту та технічного обслуговування ТЗ, що передана для проведення перелічених технологічних операцій;
- здійснює відбір та підготовку начальницького складу і водіїв з питань експлуатації ТЗ підрозділу;
- проводить роботу з розвитку матеріально-технічної бази підрозділу, комплектування та оновлення ТЗ, обладнання, інструменту та іншого майна;
- організовує проведення заходів з виконання вимог безпеки праці, охорони навколишнього середовища, техніки безпеки і виробничої санітарії, пожежної безпеки в підрозділі;
- організовує раціоналізаторську і винахідницьку роботу, впроваджує передовий досвід щодо експлуатації ТЗ;
- перевіряє технічний стан та правильність експлуатації ТЗ у підрозділі;
- організовує та проводить заходи щодо надання платних послуг відповідно до вимог чинного законодавства;
- здійснює заходи щодо економії пально-мастильних витратних матеріалів, енергоносіїв тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодекс цивільного захисту України [Електронний ресурс] – Чинний від 2012-11-21. : станом на 17.03.2021 р. – К. : ВР України, 2012. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.

2. Настанова з експлуатації транспортних засобів в органах та підрозділах ДСНС України [Електронний ресурс] – Чинний від 2013-06-27. : станом на 27.06.2013 р. – К. : ДСНС України, 2013. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0432388-13#Text>.